

FRANCISCUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Latijnse naam 'Fransmannetje'; afkomstig van de heilige Franciscus van Assisi; deze kreeg bij zijn doop de naam Giovanni (= Johannes). Maar nadat zijn rijke vader een handelsreis naar Frankrijk had volbracht, gaf deze hem de koosnaam 'Franciscus' (= 'Fransmannetje').
- 2] Kan ook van Germaanse oorsprong zijn, met de betekenis van 'frank', 'vrij', 'eerlijk', 'rechtuit' enz.
- 3] Van daaruit kunnen ze ook verwijzen naar het volk der Franken: 'Frank'.

*

Franciscus van Assisi, Italië; stichter & mysticus; † 1226. Feest 4 oktober

Hij werd in 1182 geboren in het Italiaanse plaatsje Assisi als zoon van een rijk lakenkoopman. Hij kreeg de opvoeding die bij zijn status paste. Het maakte hem tot een zelfverzekerde jongeman, vriendelijk in de omgang, vrolijk, in alle takken van sport de beste, gezien bij de meisjes en vrijgevig met geld. Hij droomde ervan ridder te worden. Door gevangenschap en ziekte raakte hij echter in een crisis. Zijn vrienden bleven weg. Heel snel was men hem vergeten. Het werd hem duidelijk dat hij beter kon vertrouwen op God dan op mensen.

De verhalen zeggen dat hemelse stemmen hem zeiden de kerk weer op te bouwen. Hij meende dat het ging om de vervallen kerkjes in de omgeving van Assisi. Die knapte hij op met het geld dat hij verdiende door de stoffen van zijn vader te verkopen. Deze was woedend en sloot hem op zijn kelders. Na een openlijk schandaal liep het uit op een breuk tussen Franciscus en zijn vader (1206).

Nu ging hij twee jaar lang als kluizenaar wonen in het vervallen kloostertje San Damiano, even buiten Assisi. Hij bedelde zijn voedsel bij elkaar, De eerste keer moest hij kokhalzen toen hij al die restjes en kliekjes zo op elkaar zag liggen. Wat hij nog bezat gaf hij aan armen en zwervers.

Na twee jaar begon hij in de omtrek te preken. Zijn boodschap was liefde: liefde voor mens, dier en plant. Hij noemde alle schepselen broeders en zusters. Beroemd is zijn preek tot zijn 'geliefde zusters, de vogels'...

Al heel spoedig sloten zich wat volgelingen bij hem aan. Ze betrokken een huis, noemden dat hun klooster en Franciscus schreef een heuse regel, die door de paus werd goedgekeurd. Nu waren ze een kloosterorde. Ze noemden zich 'Minderbroeders' (Fratres Minores). In korte tijd breidden zij zich uit over heel Italië, Spanje en Frankrijk.

Reeds in 1212 had zich de edele jonkvrouwe uit Assisi, Clara Scifi, bij hem aangesloten. Zij werd de stichteres van de naar haar genoemde kloosterorde der clarissen. Zij leefden geheel volgens de regel die Franciscus had geschreven. Zowel de mannen als de vrouwen werden gekenmerkt door eenvoud, vrolijkheid, armoede en eerbied jegens alle schepselen.

Enkele jaren vóór zijn dood trok Franciscus zich opnieuw terug in de eenzaamheid. Daar ontving hij de wondetekens ('stigmata') van Christus in zijn lichaam. Hij was toen al enige tijd ziek, reumatisch en zo goed als blind. Ook over zijn pijn sprak hij als over zijn 'lieve zuster'; de dood noemde hij 'onze zuster, de lichamelijke dood'. Het was in deze periode dat hij zijn prachtige zonnelied componeerde, een lofzang op de schepping en God, haar schepper.

Na zijn dood werd op zijn graf te Assisi de kerk van San Francesco gebouwd. Wel prachtig en fantastisch versierd met afbeeldingen uit zijn leven door de beste Italiaanse kunstenaars van die tijd. Maar eigenlijk in tegenspraak met zijn geest van eenvoud.

*

Hij is patroon van de franciscanen, van kooplieden, kleermakers en wevers.

Toen in de loop van de 20e eeuw een geschikte datum werd gezocht voor werelddierendag, koos men voor zijn feestdag.

*

Er zijn nog tientallen andere heiligen en zaligen die Franciscus heten, zoals bv. **Franciscus a Paola**, Italië; stichter; † **1508; feest 2 april**; **Franciscus Xaverius** sj, Sancian, Zuid-Oost-Azië; missionaris; † **1552; feest 3 december**; **Franciscus van Sales**, Annecy, Frankrijk; stichter & kerkleraar ; † **1622; feest 24 januari**. Tot slot een heilige van Nederlandse bodem: **Frans de Roye**, Brielle, Nederland; één van de 19 martelaren van Gorkum; † **1572; feest 9 juli**.